

TROTJÄNARE PÅ BETE. Passtvånget på landets slakterier är en förklaring till att fler hästägare ansöker om att få begrava sin häst, då behövs inget hästpass. Obligatorisk passkontroll på slakterierna infördes i maj 2005. **Foto: ANKI LUNDBERG**

Efter passkravet – slakt minskar, destruktion och begravingar ökar

Begravning av trotjänare allt vanligare

Att begrava hästar har blivit allt vanligare i Sverige.

Passkravet samt att många hästar inte får slaktas på grund av medicinrester är troliga orsaker till att hästbegravingar ökar.

Det inte är tillåtet att gräva ner animaliskt avfall eller att lägga ut åtel av bland annat smittskyddsskal. Länsstyrelsen kan bevilja undantag från lagstiftningen. Vill man begrava sin häst är det hos länsstyrelsen som man ansöker om tillstånd. Hästägaren föreslår en plats, som sedan måste godkännas av kommunen. Intyget från länsstyrelsen kostar 300 kronor.

Att hästar används som sällskapsdjur ser Marie Tarin, veterinärsistent på länsstyrelsen i Norrbottens län, som en anledning till att folk väljer att gräva ner sina djur.

– Många vill inte utsätta sina djur för den stress det kan innebära att skicka en häst till ett slakteri. Då kan begraving bli ett alternativ.

Det var i maj 2005 som slakterierna började tillämpa obligatorisk passkontroll på hästar. Det var EU som införde regeln om hästpass för att inga hästar som fått mediciner med livstids karens skulle kunna hamna i livsmedelskedjan.

Dubbling i vissa län

I flera län har antalet ansökningar om att få begrava häst dubblats mellan år 2004 och 2006.

Alla fall av hästbegravingar

känner dock inte länsstyrelsen till, eftersom vissa kommuner eller församlingar i Norrbotten, Värmland, Dalarna, Jämtland och Västerbotten är undantagna från kraven på tillstånd.

Hinner inte utfärda

Hästpass började utfärdas av avelsföreningarna redan 2002, men övergångsregler gällde fram till den 1 januari 2006, då skulle alla landets hästar vara försedda med pass. I praktiken blev det dock inte så. För en del hästägare kan passkravet vara ett gissel.

– Vi känner till att många rasföreningar inte hunnit med att utfärda alla pass och de hästarna som saknar pass har inte kunnat tas emot på slakterier, säger Marie Tarin.

Även en 25 år gammal häst måste ha ett pass för att få slaktas. Beroende på ras kan ett pass till ett föl kosta från 300–1 000 kronor. För äldre hästar som inte är registrerade är det oftast dyrare. Dessutom tillkommer en kostnad på omkring 250 kronor för id-kontroll.

Magnus Wiklund, hästägare i Kalix, berättar varför hans familj valde att begrava sin 26 år gamla häst.

– Vi kunde inte få ett pass till vår

häst eftersom vi inte var registrerade som ägare till den och inte heller kunde spåra den tidigare ägaren.

2,5–3 meter djup grav

Saknas hästen pass när den ska gå till den sista vilan har hästägaren två alternativ; begrava den eller att låta den gå till destruktion. Då behövs inget pass.

Hästar som begravs placeras ofta i en ängskant eller i en skogsbacke. Gravplatsen ska inte ligga i närheten av vattendrag, privata brunnar eller i tät bebyggelse. Det behövs även tillstånd från markägaren för att få gräva ner en häst.

En del kommuner tar idag inte ut någon avgift för att anvisa platsen, andra kommuner tillämpar en tim-

taxa på omkring 700 kronor.

Kravet på graven är att den ska vara så djup att vilda djur inte kan gräva upp kadavret. Hästen som begravs ska täckas med minst 1,5 meter jord. Det innebär att en grav till en stor häst bör vara 2–3 meter bred och 2,5–3 meter djup.

Innan begravingen får hästägaren intyga att hästen inte har avlivats eller självdött till följd av smittsam sjukdom. Att få hästen avlivad av veterinär med bultpistol kostar omkring 1 000 kronor.

Färre hästar till slakt

Idag kan inte hästar tas emot på slakterier om de saknar pass. Enligt livsmedelslagstiftningen måste hästpasset först kontrolleras för att

en häst ska få slaktas. Passet ska finnas på slakteriet redan 1 dygn före hästen anländer, detta för att inga hästar ska behöva avisas.

Mellan år 2004 och 2005 minskade antal hästar som tagits emot på slakterier med 1 520 stycken totalt i landet. Det var den 1 maj 2005 som kravet på pass började tillämpas på landets slakterier.

På slakteriet i Skellefteå har man noterat en förändring de senaste åren.

– Vi slaktar omkring 30 procent färre hästar idag. Efter 2004 har det minskat en hel del, berättar Lars Konradsson, platschef på Nyhlén & Hugosson i Skellefteå.

ANKI LUNDBERG

Fakta om hästpass

- Sedan den 1 januari 2006 ska alla hästar oavsett ålder ha hästpass.

- Sedan den 1 mars 2002 har det varit passkrav på de hästar som är födda efter detta datum.

- Hästpasset ska innehålla ägaruppgifter, hästens registreringsnummer, härstamning, ras samt

vaccinationer, laboratorieundersökningar och medicinska behandlingar.

- I passet anges även färg, tecken och virvlar i det så kallade konturdiagrammet. (En tecknad kontur av en häst där tecken och virvlar ritas ut).

- Om hästen bara behöver passet för att den ska

slaktas kan ett grundpass utfärdas. Det passet har inga uppgifter om härstamning. Grundpass går fortare att utfärda, men det utfärdas bara till hästar som är chipmärkta.

- Det är avelsorganisationerna och avelsföreningarna som utfärdar pass.

Källa: Jordbruksverket